

Štvrtok 2. februára 2012

15. uznáva význam akcií v rámci programu Daphne III pri snahe o prevenciu pred násilím páchaným na ženách a o boj proti nemu, napriek tomu však opätovne poukazuje na potrebu prijať legislatívne opatrenia na európskej úrovni potrebné na odstránenie násilia založeného na rodovej príslušnosti;
16. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila preklad internetovej stránky online nástroja Toolkit do všetkých úradných jazykov Európskej únie, ako aj jej aktualizáciu, a to s tým, že zdôrazní výsledky a odporúčania vyplývajúce z projektov uskutočnených v rámci programu Daphne, aby mohli túto stránku všetky zúčastnené strany využívať ako databázu; vyzýva Komisiu, aby na svojej internetovej stránke vytvorila osobitné užívateľsky ústretové stránky venované výlučne programu Daphne a od roku 2014 aj projektom v rámci programu Práva a občianstvo zameraným na boj proti násiliu páchanému na ženách, deťoch a mladistvých;
17. pripomína záväzok Komisie, ktorá vo svojom akčnom pláne na implementáciu Štokholmského programu uviedla, že v rokoch 2011 – 2012 predloží oznámenie o stratégii boja proti násiliu páchanému na ženách, domácemu násiliu a zmrzačovaniu ženských pohlavných orgánov, po prijatí ktorého bude vypracovaný akčný plán EÚ ⁽¹⁾;
18. vyzýva Komisiu, aby pri propagácii programu Práva a občianstvo umožnila aj naďalej určovať projekty týkajúce sa cieľov všeobecne známeho programu Daphne, aby tak bola aj naďalej zabezpečená čo najvyššia viditeľnosť tohto programu;
19. navrhuje Komisii, aby rozšírila úlohu pracovnej skupiny programu Daphne Generálneho riaditeľstva pre spravodlivosť nad rámec jej administratívnych povinností a funkcií finančnej kontroly smerom k úlohe, ktorá by sa viac zameriavala na komunikáciu;
20. navrhuje Komisii, aby využila výsledky projektov na ovplyvnenie európskych a vnútroštátnych politík v oblasti prevencie násilia páchaného na ženách, deťoch a mladistvých a boja proti nemu;
21. vyzýva Komisiu, aby venovala osobitnú pozornosť žiadostiam o projekty zamerané na podporu rodovej rovnosti už od útleho veku a na prevenciu a vzdelávanie s cieľom zmeniť mentalitu a bojovať proti stereotypom;
22. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade a Komisii.

⁽¹⁾ COM(2010)0171 s názvom Vytvorenie priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti pre európskych občanov – Akčný plán na implementáciu Štokholmského programu, s. 13.

Postavenie žien vo vojne

P7_TA(2012)0028

Uznesenie Európskeho parlamentu z 2. februára 2012 o postavení žien vo vojne (2011/2198(INI))

(2013/C 239 E/12)

Európsky parlament,

- so zreteľom na Všeobecnú deklaráciu ľudských práv OSN z 10. decembra 1948, ako aj Viedenskú deklaráciu a akčný program Svetovej konferencie o ľudských právach z 25. júna 1993, najmä na kapitolu I článku 28 a 29 a kapitolu II článok 38 o systematickom znásilňovaní, sexuálnom otroctve a nútenom tehotenstve v prípade ozbrojených konfliktov,
- so zreteľom na Dohovor Organizácie Spojených národov o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (CEDAW) z 18. decembra 1979 a Deklaráciu Organizácie Spojených národov o odstránení násilia páchaného na ženách z 20. decembra 1993 ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ A/RES/48/104.

Štvrtok 2. februára 2012

- so zreteľom na rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 (2000) a 1820 (2008) o ženách, mieri a bezpečnosti, rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN č. 1888 (2009) o sexuálnom násilí páchanom na ženách a deťoch v ozbrojených konfliktoch, rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN č. 1889 (2009), ktorej cieľom je posilniť vykonávanie a monitorovanie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325, a na rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN č. 1960 (2010), ktorá vytvorila mechanizmus na zhromažďovanie údajov o páchateloch sexuálneho násillia v ozbrojených konfliktoch,
- so zreteľom na vymenovanie osobitného zástupcu generálneho tajomníka OSN pre sexuálne násillie v ozbrojených konfliktoch v marci 2010,
- so zreteľom na Pekinskú deklaráciu a akčnú platformu, ktoré boli prijaté na Štvrtej svetovej konferencii o ženách 15. septembra 1995, a na následné záverečné dokumenty prijaté na mimoriadnych zasadnutiach OSN Peking + 5 (2000), Peking + 10 (2005) a Peking + 15 (2010),
- so zreteľom na rezolúciu Valného zhromaždenia OSN č. 54/134 zo 7. februára 2000, ktorou bol 25. november ustanovený za Medzinárodný deň za odstránenie násillia páchaného na ženách,
- so zreteľom na Európsky pakt pre rodovú rovnosť (2011 – 2020), ktorý prijala Európska rada v marci 2011 ⁽¹⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie nazvané Stratégia rovnosti žien a mužov 2010 – 2015 (COM(2010)0491),
- so zreteľom na Akčný plán Rady EÚ pre rodovú rovnosť v rámci rozvojovej spolupráce (SEC(2010)0265), ktorý by mal zaručiť uplatňovanie rodovej rovnosti na všetkých úrovniach spolupráce EÚ s partnerskými štátmi,
- so zreteľom na správu o ukazovateľoch komplexného prístupu EÚ k vykonávaniu rezolúcií Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov č. 1325 a 1820 o ženách, mieri a bezpečnosti zo strany EÚ ⁽²⁾,
- so zreteľom na ukazovatele komplexného prístupu k vykonávaniu rezolúcií Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov č. 1325 a 1820 o ženách, mieri a bezpečnosti zo strany EÚ,
- so zreteľom na komplexný prístup k vykonávaniu rezolúcií Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov č. 1325 a 1820 o ženách, mieri a bezpečnosti zo strany EÚ ⁽³⁾ a na operačný dokument o vykonávaní rezolúcie BR OSN č. 1325 posilnenej rezolúciou č. 1820 v kontexte EBOP, ktoré boli prijaté v decembri 2008,
- so zreteľom na usmernenia EÚ pre oblasť násillia a diskriminácie voči ženám a dievčatám,
- so zreteľom na závery Rady z 13. novembra 2006 o podpore rodovej rovnosti a uplatňovaní rodového hľadiska v krízovom manažmente,
- so zreteľom na všeobecné normy správania pre operácie EBOP prijaté Radou v roku 2005 ⁽⁴⁾,
- so zreteľom na Rímsky štatút Medzinárodného trestného súdu, prijatý 17. júla 1998, najmä na jeho články 7 a 8, ktoré definujú znásilnenie, sexuálne otroctvo, nútenú prostitúciu, nútené tehotenstvo a nútenú sterilizáciu alebo akúkoľvek inú formu sexuálneho násillia ako zločiny proti ľudskosti a vojnové zločiny,

⁽¹⁾ Príloha k záverom Rady zo 7. marca 2011.

⁽²⁾ Dokument Rady č. 09990/2011 z 11. mája 2011.

⁽³⁾ Dokument Rady č. 15671/1/2008 z 1. decembra 2008.

⁽⁴⁾ Dokument Rady č. 08373/3/2005 z 18. mája 2005.

Štvrtok 2. februára 2012

- so zreteľom na svoje uznesenie z 25. novembra 2010 o desiatom výročí rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 (2000) o ženách, mieri a bezpečnosti ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie zo 7. mája 2009 o uplatňovaní rodového hľadiska vo vonkajších vzťahoch EÚ a pri budovaní mieru/obnove krajín ⁽²⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 1. júna 2006 o postavení žien v ozbrojených konfliktoch a ich úlohe pri obnove a demokratickom procese v krajinách po skončení konfliktu ⁽³⁾,
 - so zreteľom na článok 48 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť a stanovisko Výboru pre rozvoj (A7-0429/2011),
- A. keďže za posledných desať rokov, od prijatia rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 sa dosiahol len obmedzený pokrok; keďže v niektorých prípadoch boli prijaté kvóty na účasť žien vo verejnej správe a počet žien v zastupujúcich inštitúciách za zvýšil; keďže odvtedy vzrástlo povedomie o rodových rozdieloch v konfliktoch; avšak aj napriek vyvinutému úsiliu predstavuje účasť žien na mierových rokovaniach, okrem niekoľkých výnimiek, stále menej ako 10 % z formálnej účasti, ⁽⁴⁾;
- B. keďže bol vytvorený úrad osobitného zástupcu OSN pre sexuálne násilie, ktorému v súčasnosti predsedá Margot Wallströmová;
- C. keďže sexuálne násilie v podobe hromadného znásilňovania, obchodovanie s ľuďmi a iné formy sexuálneho zneužívania žien a detí sa stále používajú ako vojenská taktika v konfliktných regiónoch na celom svete, čo je neprijateľné; keďže mocenské vákuum, ktoré vzniká v oblastiach po skončení konfliktu, môže viesť k zhoršeniu situácie v oblasti práv žien a dievčat, o čom svedčí situácia v Líbyi a Egypte;
- D. keďže dôsledky sexuálneho násillia páchaného počas vojny, fyzické (riziko neplodnosti, inkontinencia, pohlavne prenosné choroby) i psychické sú pre obeť zničujúce, pretože obeť sa často stigmatizujú, odmietajú, zle sa nimi zaobchádza, sú považované za zneuctené a v mnohých prípadoch sú vylúčené zo spoločnosti a niekedy ich dokonca zabijú;
- E. keďže rodiny obetí sú tiež mimoriadne silno postihnuté a sexuálne násilie považujú za potupu; keďže deti narodené znásilnenej matke môžu byť zvrhnuté a keďže toto zvrhnutie môže mať brutálnu formu ako opustenie dieťaťa pri narodení alebo dokonca jeho zabitie;
- F. keďže vo Viedenskej deklarácii prijatej 25. júna 1993 na Svetovej konferencii OSN o ľudských právach sa uvádza, že ľudské práva žien a dievčat sú neodňateľnou, jednotnou a neoddeliteľnou súčasťou všeobecných ľudských práv;
- G. keďže je znepokojený skutočnosťou, že páchatelia sexuálneho násillia zostanú vo väčšine prípadov nepotrestaní, ako napríklad v Kolumbii, kde je sexuálne násilie na ženách v čase ozbrojeného konfliktu systematickou a zatajovanou praxou, ktorá je takmer úplne beztrestná, a keďže túto formu násillia treba považovať za vojnový zločin;
- H. keďže uznáva skutočnosť, že ženy v armáde a/alebo v civilných organizáciách zapojených do udržiavania mieru zohrávajú dôležitú úlohu ako vzory, ako sprostredkovateľky medzikultúrnej výmeny a sú povzbudzujúcou motiváciou pre miestne ženy, pričom búrajú stereotypy miestnych mužov a takisto lepšie komunikujú s miestnymi ženami;

⁽¹⁾ Prijaté texty, P7_TA(2010)0439.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 212 E, 5.8.2010, s. 32.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 298 E, 8.12.2006, s. 287.

⁽⁴⁾ Desafročná štúdia vplyvu vykonávania rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 (2000) o ženách, mieri a bezpečnosti pri udržiavaní mieru. Záverečná správa pre oddelenie Organizácie spojených národov pre mierové operácie a oddelenie miestnej podpory, 2010.

Štvrtok 2. februára 2012

- I. keďže vo väčšine krajín sa činnostiam súvisiacim s rodovou rovnosťou neprikladá veľká dôležitosť, pretože rodová problematika je vnímaná ako vedľajšia otázka, a kultúrne, náboženské a sociálno-ekonomické zvyklosti sa využívajú ako ospravedlnenie za brzdenie pokroku v oblasti rodovej rovnosti a práv žien;
- J. keďže na rodové hľadisko je potrebné klásť dôraz už v úplných začiatkoch plánovania civilných a bezpečnostných misií; keďže sa ukázalo, že mierové misie majú kľúčový význam pri zavádzaní rodového hľadiska do procesu prevencie, odzbrojenia a rekonštrukcie po skončení konfliktu;
- K. keďže dejiny dokazujú, že vojna je aktivitou, v ktorej vo veľkej miere dominujú muži, a preto sa dá predpokladať, že osobitné schopnosti žien, pokiaľ ide o dialóg a nenásilie, by mohli veľmi pozitívne prispieť k mierovému predchádzaniu konfliktom a k ich mierovému riešeniu;
- L. keďže dôležitosť účasti žien a rodového hľadiska podčiarkuje skutočnosť, že v riešení konfliktov, budovaní mieru a mierových rokovaní, na ktorých sa zúčastňuje viac žien, sa pozornosť zameriava viac na oblasť rekonštrukcie a upevňovania mieru: trhovú infraštruktúru, vidiecke cesty, zdravotné centrá, dostupné školy, materské školy atď.;
- M. keďže v roku 2010 bolo prijatých 17 ukazovateľov pre komplexný prístup ⁽¹⁾ a po úspešnom úsilí bola v roku 2011 predstavená prvá monitorovacia správa založená na týchto ukazovateľoch ⁽²⁾; keďže sú potrebné komplexné monitorovacie správy EÚ, založené na jasnej metodike a primeraných ukazovateľoch;
- N. keďže národné akčné plány týkajúce sa žien, mieru a bezpečnosti sú nevyhnutnosťou a mali by byť založené na jednotných minimálnych európskych štandardoch, ktoré upravujú ich ciele, vykonávanie a monitorovanie v celej EÚ;
- O. keďže Komisia 31. augusta 2011 rozhodla poskytnúť ďalších 300 miliónov EUR na mier a bezpečnosť v Afrike; keďže v roku 2011 bude prinajmenšom 12 afrických štátov, ktoré majú spolu približne 386,6 milióna obyvateľov, považovaných za súčasné oblasti konfliktu;
- P. keďže v situáciách po skončení konfliktu, keď krajiny prechádzajú procesom rekonštrukcie a reintegrácie, sú inštitucionálne mechanizmy a záväzky v oblasti rodovej rovnosti účinnými prvými krokmi na ochranu a podporu práv žien; keďže, zapojenie všetkých relevantných aktérov, ako sú vlády a politickí predstavitelia, občianska spoločnosť a akademická obec, ako aj priama účasť ženských organizácií, skupín a sietí – ktoré by mali dostať politickú, finančnú a právnu podporu na rozvojové programy, vrátane najzraniteľnejších príslušníkov populácie, ktorými sú migrantky, vnútorne presídlené ženy, utečenky a navrátené ženy – je základným predpokladom budovania mieru, dosiahnutia trvalo udržateľného rozvoja a dosiahnutia demokratickej spoločnosti, ktorá rešpektuje práva žien a rodovú rovnosť;
- Q. keďže skryté príčiny zraniteľnosti žien v konfliktných situáciách spočívajú často v ich obmedzenom prístupe o. i. k vzdelávaniu a trhu práce a keďže rovnoprávne ekonomické zapojenie žien je preto nevyhnutným predpokladom boja proti špecificky rodovému násiliu počas ozbrojených konfliktov; keďže účasť žien v riadení, na rokovaní i v aktívnej činnosti v období prechodu k mieru je stále obmedzená, je však naďalej najvyššou prioritou a rozhodujúcim prvkom, pokiaľ ide o dosiahnutie rodovej rovnosti;

Ženy na vedúcich pozíciách pri zaisťovaní mieru a bezpečnosti

1. žiada, aby podpora mierových procesov zo strany EÚ bola podmienená účasťou žien v medzinárodných tímoch, ktoré vedú mierové rokovania; žiada, aby sa dosiahol pokrok v otázke trvalého začleňovania žien na vedúcich pozíciách, miestnych organizácií za práva žien a/alebo skupín občianskej spoločnosti do rokovania počas celého mierového procesu;

⁽¹⁾ Dokument Rady č. 11948/2010 zo 14. júla 2010.

⁽²⁾ Dokument Rady č. 09990/2011 z 11. mája 2011.

Štvrtok 2. februára 2012

2. zdôrazňuje dôležitosť politického dialógu pre posilnenie postavenia žien a vyzýva delegácie EÚ, aby zahrnuli otázky týkajúce sa žien, mieru a bezpečnosti do politických dialógov a dialógov o ľudských právach, ktoré vedú s hostiteľskými vládami; vyzýva Komisiu, Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) a členské štáty, aby aktívne presadzovali a podporovali posilnenie účasti žien vo svojich vzťahoch s krajinami a organizáciami mimo EÚ;

3. víta akčný plán EÚ o rodovej rovnosti a posilnení postavenia žien v rámci rozvojovej spolupráce a vyzýva vysokú predstaviteľku EÚ, aby prijala všetky potrebné opatrenia zamerané na zabezpečenie náležitej a efektívnej odbornej prípravy členov delegácií EÚ, pokiaľ ide o prístup v otázkach udržiavania mieru, predchádzania konfliktom a budovania mieru, ktorý zohľadňuje rodové hľadisko; žiada Komisiu a členské štáty, aby zabezpečili dostatočnú technickú a finančnú pomoc na podporu programov, ktoré umožňujú ženám plne sa podieľať na mierových rokovaníach a celkovo posilňujú postavenie žien v občianskej spoločnosti;

4. vyzýva EÚ a členské štáty, aby aktívne presadzovali zvyšovanie počtu žien vo vojenských a civilných mierových operáciách, najmä vo vedúcich pozíciách, a v tejto súvislosti vyzýva na:

— vnútroštátne kampane, ktoré presadzujú armádu a políciu ako reálnu možnosť pre ženy aj mužov s cieľom odstrániť prípadné stereotypy; tieto kampane by mali zahŕňať informatívne podujatia a dni otvorených dverí, kde sa poskytujú vecné informácie o možnostiach vzdelávania a zamestnania v ozbrojených silách;

— preskúmanie politiky povyšovania v armáde s cieľom zistiť, či ženy nie sú pri pravidelnom povyšovaní znevýhodňované, hoci sú zrovnoprávnené so svojimi mužskými kolegami a na príslušnosť k pohlaviu sa neprihliada;

— v rámci armády zavedenie politik ústretových voči ženám, napríklad možnosť materskej dovolenky;

— propagáciu vzorov – žien, ktoré prejavili odvahu a boli iniciatívne pri dosahovaní zmien;

— zabezpečenie účasti väčšieho počtu žien, najmä v civilných operáciách, vo vysokých pozíciách a v oblasti spolupráce s miestnym spoločenstvom;

— dôkladnú odbornú prípravu mužov a žien prichádzajúcich do kontaktu s civilným obyvateľstvom, pokiaľ ide o rodové otázky, otázky ochrany, osobitných potrieb a ľudských práv žien a detí v situáciách konfliktov, ale aj o otázky kultúry a tradícií hostiteľských krajín, s cieľom zlepšiť ochranu zúčastnených a zabezpečiť, aby neboli žiadne rozdiely v poskytovaní odbornej prípravy pre ženy a mužov;

5. vyzýva, aby EÚ primerane financovala – aj v rámci nástroja stability – podporu účinnej účasti a prispievania žien v zastupiteľských inštitúciách na národnej i miestnej úrovni a na všetkých úrovniach rozhodovania v rámci riešenia konfliktov, mierových rokovaní, budovania mieru a plánovania po skončení konfliktu;

6. poukazuje na to, že pre personál EÚ pôsobiaci vo vojenských a civilných misiách je potrebné vypracovať kódex správania, v ktorom sa jasne stanoví, že sexuálne vykorisťovanie je neospravedliteľným a trestným správaním; žiada, aby sa kódex prísne presadzoval formou prísnych administratívnych a trestných sankcií v prípade sexuálneho násillia, ktorého sa dopustili humanitárni pracovníci, zástupcovia medzinárodných inštitúcií, príslušníci mierových síl a diplomati; požaduje nulovú toleranciu pre sexuálne vykorisťovanie detí a žien v ozbrojených konfliktoch a utečeneckých táboroch, a preto víta nedávne vyšetrovanie OSN vo veci obvinení zo sexuálneho zneužívania, do ktorého mali byť zapojení členovia mierovej misie OSN na Pobreží Slonoviny;

Štvrtok 2. februára 2012

Vplyv ozbrojených konfliktov na ženy

7. dôrazne odsudzuje pokračujúce používanie sexuálneho násillia proti ženám ako zbraň rovnajúcu sa vojnovému zločinu; uznáva, že takéto zneužívanie zanechá v obetiach hlboké fyzické a psychické rany spolu s vážnymi dôsledkami pre ich rodiny; zdôrazňuje, že tento jav je potrebné riešiť prostredníctvom programov na podporu obetí, a žiada politických predstaviteľov, aby predložili koordinovaný súbor opatrení na prevenciu a zníženie výskytu sexuálneho násillia; upozorňuje v tejto súvislosti na pretrvávajúcu dramatickú situáciu v Kongu; pripomína, že od 30. júla do 4. augusta 2010 došlo v banskej oblasti východného Konga k hromadnému znásillňovaniu, že vo východnom Kongu bolo v roku 2009 ohlásených prinajmenšom 8 300 prípadov znásillnenia a že v prvom štvrtroku 2010 nahlásilo znásillnenie najmenej 1 244 žien, čo je v priemere 14 znásillnení denne; upozorňuje na to, že situácia zostáva v roku 2011 rovnaká; naliehavo žiada misie EÚ v Demokratickej republike Kongo – EUPOL RD Kongo and EUSEC RD Kongo – aby boj proti sexuálnemu násilliu a zapojenie žien povýšili na jednu z hlavných priorít v úsilí o reformu bezpečnostného sektora v Kongu;

8. keďže sexuálne násillie, ktorého obeťami sú najmä ženy a deti, zhoršujú okrem iného rodové rozdiely, rozšírenie násillia – všeobecne, a najmä militarizáciou spoločnosti – ako aj rozpad spoločenskej štruktúry, osobitnú pozornosť a zdroje treba venovať predchádzaniu týmto vojnovým zločinom;

9. vyzýva členské štáty, aby presadzovali zavádzanie opatrení navrhnutých s cieľom obmedziť negatívny vplyv ozbrojených konfliktov na rodinný život;

10. vyzýva na intenzívnejšiu spoluprácu s miestnymi ženskými organizáciami s cieľom zriadiť systém včasného varovania a umožniť im, aby predchádzali zneužívaniu alebo aby samy znížili jeho výskyt;

11. žiada Komisiu, aby podporovala prostredníctvom dostupného financovania a budovania kapacít miestne združenia občianskej spoločnosti, predovšetkým ženské združenia a združenia s programom, ktorý zohľadňuje rodový aspekt, s cieľom umožniť im plniť úlohu dohľadu, a to najmä v prípade štátov, ktoré tak nerobia;

12. je zhrozený nad tým, že páchatelia sexuálneho násillia naďalej unikajú trestu; dôrazne vyzýva na skončenie s beztrestnosťou páchatelov sexuálneho násillia; vyzýva vnútroštátne orgány, aby zabezpečili dodržiavanie zákonov súvisiacich s beztrestnosťou, a žiada posilnenie súdneho systému zabezpečením odbornej prípravy sudcov a prokurátorov v oblasti vyšetovania a trestania prípadov sexuálneho násillia; žiada preto, aby sa prípady trestného stíhania čo najviac zverejňovali a verejnosť bola tak informovaná, že takéto činy nemožno tolerovať;

13. žiada, aby otázka beztrestnosti bola hlavným faktorom mierových rokovaní, keďže nemôže existovať mier bez spravodlivosti a páchatelia musia byť postavení pred spravodlivosť a čeliť trestným následkom svojich činov; zdôrazňuje, že o otázke beztrestnosti nemožno vyjednávať; odsudzuje skutočnosť, že súdne konania voči páchatelom násillia na ženách počas vojny sú často príliš pomalé a obetiam prinášajú ďalšie utrpenie, preto žiada spoľahlivú a nestrannú spravodlivosť, ktorá bude zabezpečená v primeranom čase a pri rešpektovaní dôstojnosti žien, ktoré sa stali obeťami vojny;

14. zdôrazňuje kľúčovú úlohu vzdelávania, a to nielen v oblasti posilnenia postavenia žien a mladých dievčat, ale aj v oblasti boja proti stereotypom a rozvíjania názorov; žiada zaviesť a/alebo zintenzívniť kampane na zvyšovanie informovanosti ako súčasť programov vzdelávania, pričom v popredí by mala byť otázka dôstojnosti žien;

15. žiada, aby vojenské sily zriadili ženské kliniky s cieľom riešiť sexuálne a psychické násillie vo vojnových oblastiach;

Štvrtok 2. februára 2012

16. žiada, aby mohli ženy, ktoré sú obeťmi zlého zaobchádzania a násilia počas konfliktov, podávať sťažnosti na medzinárodných súdoch za podmienok, ktoré zachovávajú ich dôstojnosť, a aby boli týmito súdmi chránené pred fyzickými útokmi a traumou v dôsledku výsluchov v situáciách, ktoré neberú na úvahy ohľad; žiada, aby sa tieto ženy mohli dovoliť spravodlivosti v občianskom živote i v trestnom konaní a aby boli vytvorené programy pomoci na ich opätovné ekonomické, sociálne a psychologické zaradenie do spoločnosti;

17. vyzýva EÚ a členské štáty, aby účinne podporovali vykonávanie usmernení EÚ o násilí proti ženám a dievčatám prostredníctvom osobitných opatrení, medzi ktoré patria:

- zriadenie účinného systému monitorovania všetkých súdnych konaní a nasledujúcich krokov spojených s prípadmi tohto druhu násilia;
- prijatie opatrení, stratégií a programov, ktoré sa zameriavajú nielen na prvky ochrany a stíhania, ale čo je dôležitejšie, na prevenciu;
- programy poskytujúce obeťmi násilia bezplatné zdravotné a psychologické poradenstvo poskytované v ich rodnom jazyku, v súlade s ich kultúrou a zvykmi a podľa možnosti ženským personálom;
- programy poskytujúce zdravotné kurzy a ľahko dostupnú literatúru pre ženy aj mužov, najmä o reprodukčnom a sexuálnom zdraví, a kampane na zvyšovanie informovanosti prispôbené kultúre ľudí, ktorým sú určené;
- konkrétne kroky na zabezpečenie toho, aby mali ženy v konfliktných situáciách spravodlivý prístup k systémom verejného zdravotníctva ⁽¹⁾, najmä k základnej zdravotnej starostlivosti vrátane ochrany matky a dieťaťa podľa vymedzenia Svetovej zdravotníckej organizácie ⁽²⁾, a ku gynekologickej a pôrodnickej zdravotnej starostlivosti;
- zriadenie programov na ochranu svedkov s cieľom chrániť obeť a povzbudiť ich k tomu, aby pod zárukou ochrany vystúpili a svedčili proti útočníkom;

18. zdôrazňuje, že je mimoriadne dôležité zabezpečiť, aby ženy boli v procesoch spojených s reformou súdnictva alebo s medzinárodnými súdmi rovnoprávnymi subjektmi, aby tak mohli účinne obhajovať presadzovanie rovnoprávnosti vo vnútroštátnych súdnych systémoch;

19. vyzýva Komisiu, ESVČ a delegácie Európskeho parlamentu, aby našli spôsob, ako podporiť podpísanie, ratifikáciu a uplatňovanie Rímskeho štatútu (pre Medzinárodný trestný súd) z roku 1998 rozvojovými krajinami, ktoré tak ešte neurobili, čo je nevyhnutný krok na ochranu sexuálnych práv žien v čase vojny a na zabránenie beztrestnosti páchatel'ov;

20. odsudzuje branie rukojemníkov a požaduje prísnejšie tresty za používanie ľudských štítov počas konfliktov;

21. požaduje, aby boli ženy a muži vo väzniciach umiestnení oddelene, predovšetkým preto, aby sa s predchádzalo sexuálnemu zneužívaniu;

22. zdôrazňuje význam práva poznať osud nezvestných príbuzných a vyzýva strany zúčastnené na ozbrojených konfliktoch, aby prijali všetky dostupné opatrenia na objasnenie prípadov nezvestných osôb;

23. žiada prijať osobitné opatrenia, ktoré poskytnú dodatočnú ochranu žien pred znásilnením, nútenou prostitúciou a všetkými ďalšími formami sexuálnych útokov, ako aj osobitnú starostlivosť o tehotné ženy a matky malých detí, pokiaľ ide o poskytovanie potravín a oblečenia, zabezpečenie evakuácie, prepravy a zdravotníckych zariadení, s cieľom predchádzať nechceným tehotenstvám a sexuálne prenosným ochoreniam – ako prioritné oblasti v rámci nástroja financovania rozvoja na obdobie 2014 – 2020;

⁽¹⁾ Ako sa stanovuje v článku 25 Všeobecnej deklarácie ľudských práv a v (revidovanej) Európskej sociálnej charte Rady Európy, v časti I, zásade 11.

⁽²⁾ 56. svetové zdravotnícke zhromaždenie A56/27, predbežný program, bod 14.18, 24. apríla 2003, Medzinárodná konferencia o základnej zdravotnej starostlivosti, Alma-Ata: 25. výročie, správa sekretariátu.

Štvrtok 2. februára 2012

24. vyzýva Komisiu, aby preskúmala možnosť vytvorenia jednotiek rýchleho nasadenia zložených z vyškoleného personálu (napríklad lekárov, psychológov, sociológov, právnych poradcov atď.) zameraných na poskytovanie okamžitej podpory obetiam rodového násillia priamo na mieste;
25. víta prijatie rezolúcie Bezpečnostnej rady Organizácie Spojených národov č. 1960, ktorá vyžaduje podrobné údaje o podozrivých páchateloch sexuálneho násillia v ozbrojených konfliktoch; vyzýva členské štáty, aby zintenzívnili svoje úsilie o vykonanie rezolúcie č. 1960;
26. žiada o vypracovanie analýzy možnosti primeraného odškodnenia obetí, aj vzhľadom na psychologické následky v rodinách a u detí obetí, v súlade s platným medzinárodným a vnútroštátnym právom;
27. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby posilnili postavenie žien, pokiaľ ide o ich práva a prístup k pôde, dedičstvu, úverom a úsporám v situáciách po skončení konfliktu, najmä v krajinách, kde vlastnícke práva žien nie sú právne vymáhateľné a sociálne uznané;
28. zdôrazňuje, že je potrebné vnímať ženy nielen ako zraniteľné obeť, ale aj ako veľmi diferencovanú skupinu sociálnych aktérov, ktorí disponujú hodnotnými zdrojmi a schopnosťami a ktorí majú svoje vlastné plány; trvá na tom, že ženy ovplyvňujú chod udalostí a musia formovať rozvojový proces; domnieva sa, že ženy, ktoré boli obeťmi vojny, nemožno ďalej považovať len za obeť vojny, ale skôr za aktívne účastníčky stabilizácie a riešenia konfliktov; zdôrazňuje, že ženy vo všeobecnosti môžu plniť túto úlohu len v prípade, ak budú mať rovnocenné zastúpenie v rozhodovaní o politických a ekonomických otázkach;
29. upozorňuje na to, že ľudské chápanie úlohy žien v povojnovej spoločnosti a ich prínosu k povojnovej obnove musí presahovať hranice všeobecného príbehu o „skúsenostiach žien vo vojne“ a že treba uznať špecifiká a rôznorodosť skúseností žien;

Odporúčania

30. vyzýva na vytvorenie úradu osobitného zástupcu EÚ pre ženy, mier a bezpečnosť v rámci ESVČ, ktorého úlohou by bolo dbať na dodržiavanie rodového hľadiska a účinnejšie spolupracovať s partnermi v OSN; požaduje, aby tento osobitný predstaviteľ EÚ koordinoval všetky príslušné politiky EÚ, pracovné skupiny a útvary/kontaktné miesta, ktoré sa zaoberajú rodovými otázkami a bezpečnosťou, aby boli na neho napojené, a to s cieľom zabezpečiť súdržnosť a účinnosť, ako aj systematické, dôsledné a komplexné uplatňovanie stratégií, ktoré sa majú prijať, a činností, ktoré sa majú vykonať;
31. žiada podporu a uznanie neformálnej pracovnej skupiny Ženy, mier a bezpečnosť;
32. žiada, aby sa venovala osobitná pozornosť uplatňovaniu rodového hľadiska v oblasti mierového výskumu, prevencie a riešenia konfliktov, mierových operácií, obnovy a rekonštrukcie po skončení konfliktu, ako aj v dokumentoch o stratégii krajiny;
33. dôrazne nabáda ESVČ, Komisiu a členské štáty, aby do svojich opatrení, ktoré budú mať vplyv na ženy v oblastiach s vojnovými konfliktmi, zahrnuli problematiku rozvoja, najmä otázku uznania práva matiek na ochranu a podporu a na starostlivosť o deti a ich výchovu, ako aj zdravotného a hospodárskeho zabezpečenia žien, s osobitným dôrazom na otázku vlastníckych práv, najmä v súvislosti s vlastníctvom pôdy a jej obhospodarovaním;
34. víta rozhodnutie EÚ schváliť zoznam 17 ukazovateľov implementácie s cieľom vyhodnotiť dosiahnuté výsledky EÚ v oblasti rodovej problematiky v krajinách ohrozených konfliktom, počas konfliktov a po ich skončení; zdôrazňuje, že tieto ukazovatele, ktoré by mali zahŕňať aj meranie kvality, je potrebné zlepšiť; vyzýva Komisiu a ESVČ, aby vo fázach plánovania i plnenia brali do úvahy závery tohto hodnotiaceho procesu;

Štvrtok 2. februára 2012

35. vyzýva ESVČ, aby v súlade s článkom 9 rozhodnutia Rady 2010/427/EÚ z 26. júla 2010 zabezpečila, že plánovanie, vykonávanie a kontrola iniciatív jednotlivých krajín zameraných na podporu rodového hľadiska v situáciách pred vypuknutím konfliktov, počas nich a po ich skončení budú riadené na úrovni delegácií s cieľom lepšie sa zamerať na osobitosti každej situácie a na možnosť existencie regionálneho rozmeru;
36. vyzýva členské štáty, aby prijali, vykonali a monitorovali národné akčné plány o ženách, mieri a bezpečnosti; pripomína svoju výzvu EÚ a členským štátom, aby v rámci svojich plánov a stratégií vytvorili súbor minimálnych noriem, ktoré zahrnú realistické ciele s osobitnými ukazovateľmi, kritériami, harmonogramami, vyčleneným rozpočtom a účinným monitorovacím mechanizmom; zdôrazňuje, že je dôležité, aby boli do prípravy, vykonávania a monitorovania akčných plánov zahrnuté mimovládne organizácie;
37. vyzýva EÚ, aby zabezpečila vyvážený výber zamestnancov do misií a operácií a aby presadzovala viac žien na vedúce pozície, akými sú napríklad vedúci delegácie EÚ do tretích krajín a vedúci misie EÚ;
38. vyzdvihuje požiadavku Komisie, aby EÚ podporovala tretie krajiny pri dodržiavaní a plnení medzinárodných záväzkov, ako je Dohovor o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien, Káhirský akčný program, Pekinská akčná platforma a Miléniová deklarácia OSN;
39. dôrazne podporuje zahrnutie poradcov pre otázky rodovej rovnosti a kontaktné miesta pre otázky rodovej rovnosti do misií spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP) a delegácií EÚ a vyzýva podpredsedníčku Komisie/vysokú predstaviteľku, aby zabránila zlučovaniu ich funkcií a poskytla im prímerné zdroje a právomoci;
40. zdôrazňuje význam kampaní na zvýšenie povedomia v boji proti stereotypom, diskriminácii (na základe pohlavia, kultúry, náboženstva) a domácemu násiliu a ich dôležitosť pre oblasť rodovej rovnosti všeobecne; konštatuje, že tieto kampane treba rozšíriť o podporu vytvárania pozitívneho obrazu prostredníctvom modelových ženských rolí v masmédiách, reklame, učebných materiáloch a na internete;
41. v súvislosti s misiami SBOP žiada zavedenie primeraných postupov predkladania sťažností verejnosťou, ktoré by pomohli najmä pri nahlasovaní sexuálneho násillia a násillia založeného na rodovej príslušnosti; vyzýva podpredsedníčku Komisie/vysokú predstaviteľku, aby podrobné správy o ženách, mieri a bezpečnosti zahrnula do polročných hodnotení misií SZBP; pripomína, že misie SBOP sú jedným z najdôležitejších nástrojov, ktorými môže EÚ preukázať svoje odhodlanie plniť ciele rezolúcií BR OSN č. 1820 a 1325 v krajinách a regiónoch zasiahnutých krízou;
42. žiada špeciálne vyčlenený rozpočet na hodnotenie a monitorovanie údajov zozbieraných na základe ukazovateľov vypracovaných na úrovni EÚ; žiada vytvorenie osobitného rozpočtového riadku pre odbornosť v oblasti rodovej rovnosti a na projekty a činnosti týkajúce sa žien, mieru a bezpečnosti v misiách SBOP;
43. vyzýva rozpočtový orgán EÚ, aby v budúcich nástrojoch financovania rozvoja na obdobie 2014 – 2020 zvýšil finančné zdroje pridelené na podporu rodovej rovnosti a práv žien;
44. vyzýva vysokú predstaviteľku EÚ a Komisiu, aby s cieľom vyhnúť sa fragmentácii reakcie EÚ na situáciu žien vo vojne prijali potrebné opatrenia na zlepšenie komplementárnosti a včasnej mobilizácie všetkých finančných nástrojov vonkajšej činnosti EÚ, konkrétne Európskeho rozvojového fondu, nástroja financovania rozvojovej spolupráce, nástroja európskeho susedstva a partnerstva, nástroja predvstupovej pomoci, európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva a nástroja stability;

Štvrtok 2. februára 2012

45. žiada o špecifickú podporu zo strany Európskeho inštitútu pre rodovú rovnosť (EIGE), pokiaľ ide o zhromažďovanie, spracovanie a šírenie účinných postupov uplatňovania otázky rodovej rovnosti pri plnení pekinských ukazovateľov v súvislosti s problematikou žien a ozbrojených konfliktov;
46. zdôrazňuje významnú úlohu partnerstva EK a OSN v oblasti rodovej rovnosti pre rozvoj a mier, ktorého cieľom je určiť prístupy, ktorými sa do nových spôsobov pomoci začlení rodová rovnosť a ľudské práva žien, a podporovať úsilie národných partnerov o plnenie medzinárodných záväzkov v oblasti rodovej rovnosti a zosúladienie ich záväzkov v oblasti rodovej rovnosti s príslušnými finančnými prostriedkami v národných rozvojových programoch a rozpočtoch; zdôrazňuje, že tento projekt sa osobitne zameriava na úlohu žien v situáciách počas konfliktu a po konflikte, a najmä na riadne uplatňovanie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325;
47. žiada Úniu, aby sa v rámci navrhovanej pomoci na obnovu po skončení konfliktu zameriavala na zriaďovanie škôl s cieľom zlepšiť vzdelávanie chlapcov a dievčat;
48. víta viaceré iniciatívy na vytvorenie ukazovateľov včasného varovania a dohľadu nad konfliktmi zohľadňujúcich rodové hľadisko, ako sú iniciatívy OSN Ženy, Rady Európy, švajčiarskej Nadácie pre mier, organizácie International Alert a Fóra o včasnom varovaní a včasnej reakcii;
49. zdôrazňuje, že je dôležité, aby boli ženy v centre pozornosti politik týkajúcich sa zásobovania vodou, sanitácie a hygieny v oblastiach konfliktu a po skončení konfliktu, preto zdôrazňuje dôležitosť rozširovania prístupu k bezpečnej pitnej vode, primeranej sanitácii a vode na výrobné účely;

*

* *

50. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam členských štátov.

Rozvojová spolupráca EÚ na podporu cieľa všeobecného prístupu k energii do roku 2030

P7_TA(2012)0029

Uznesenie Európskeho parlamentu z 2. februára 2012 o rozvojovej spolupráci EÚ na podporu cieľa všeobecného prístupu k energii do roku 2030 (2011/2112(INI))

(2013/C 239 E/13)

Európsky parlament,

- so zreteľom na to, že Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov vyhlásilo rok 2012 za medzinárodný rok trvalo udržateľnej energie pre všetkých, čím uznalo dôležitosť prístupu k energii pre trvalo udržateľný hospodársky rozvoj a dosahovanie miléniových rozvojových cieľov (MRC) ⁽¹⁾,
- so zreteľom na naštartovanie iniciatívy Trvalo udržateľná energia pre všetkých generálnym tajomníkom OSN Ban Ki-moonom ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Zasadanie Valného zhromaždenia Organizácie Spojených národov, rezolúcia 65/151 o medzinárodnom roku trvalo udržateľnej energetiky pre všetkých prijatá Valným zhromaždením 21. januára 2011 v New Yorku.

⁽²⁾ Generálny tajomník Ban Ki-moon, Moje priority ako generálneho tajomníka.